

Predmet: **Povijest poljskoga književnog jezika**

ECTS bodovi: 5

jezik: poljski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obavezni

Oblik: 3 sata tjedno (2+1)

Uvjeti: upisan III. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: Povijest poljskoga jezika je propedeutički predmet. Sastoji se od dva dijela: jednog u kojemu je prikazano mjesto poljskoga jezika u zajednici slavenskih jezika, jezične promjene koje su dovele do izdvajanja poljskoga jezika kao zasebnog jezika te do njegove standardizacije i drugog u kojemu se studenti upoznaju s periodizacijom poljskoga jezika i promjenama do kojih je došlo tijekom stoljeća. Kao ilustracija razvoja poljskoga jezika poslužit će spomenici poljske pismenosti čija će uloga u stabilizaciji standardnog jezika biti naglašena. Predmet završava stratifikacijom poljskoga suvremenoga jezika. Seminar je vođen djelomično pomoću programa **Omega** (literatura, tjedni zadaci, rječnik), koji organizira rad studenata i izvan prostora predviđenog satnicom. Nastava je vođena pomoću LCD prezentacija. Predviđena su dva gostujuća predavanja: jedno

Cilj: Upoznavanje studenata putem poljskoga jezika standardu, prikaz najstarijih spomenika poljske pismenosti i prikaz tipoloških karakteristika poljskoga jezika. Upoznavanje s metodologijom povijesno-lingvističkog rada, s metodološkom osnovom ponuđenom od strane poljskih lingvista periodizacije poljskoga jezika. Predmet je osnova kako za studente diplomskih lingvističkih tako i kulturoloških studija.

Osnovna literatura :

S. Dubisz, *Język, historia, kultura*, Warszawa 2002.; **D. Sesar** Putovima slavenskih književnih jezika, s.87-90; **B.Walczak**, *Zarys dziejów języka polskiego* s.7-198.; **D. Podlawska, I. Płóciennik**, *Leksykon nauki o języku*, Bielsko Biala 2002. **A. Dąbrowska** *Język polski* s.5-25.; **H. Dalewska-Greń**, *Języki słowiańskie*, s. 560-605.; **M. Tymowski**, *Kratka povijest Poljske*, s.15-23.;

Dopunska literatura:

L. Moszyński, *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 1984.; **T. Lehr-Spławiński**, *Uwagi o języku*, Kraków 1936; **Z. Klemensiewicz**, *O różnych odmianach współczesnej polszczyzny*, Warszawa 1953.; **T. Milewski**, *Teoria, typologia i historia języka polskiego*, Kraków 1993. **M. Wójtowicz**, *Początki pisma słowiańskiego*, Poznań, 2000.

1. Uvod, organizacija nastave, raspored, studentske obaveze, literatura, Omega.
2. Slaveni kao dio indoeuropske obitelji. Preci poljskoga jezika; podjela slavenskih jezika i njegova kratka karakteristika; poljski jezik u okruženju drugih; jezična liga, jezično srodstvo; osnovni termini.
3. Praslavenski jezik i njegovi sljedbenici.
4. Periodizacija razvoja poljskoga jezika - teorije i kriterije podjele; metodologija lingvističkih istraživanja.
5. Najvažnije jezične promjene pretpismenog doba I. samoglasnici.

6. Najvažnije jezične promjene pretpismenog doba II. - suglasnici.
7. Leksik očuvan iz praslavenskog doba; najstarije posuđenice u suvremenom poljskom jeziku.
8. Uloga nastanka poljske države u oblikovanju poljskoga jezika.
9. Karakteristika i podjela pismenog razdoblja.
10. Najvažniji spomenici poljske pismenosti staropoljskog perioda i prvi zapisi na poljskome jeziku.
11. Počeci i razvoj poljskog pisma, prve gramatike poljskoga jezika, prvi rječnici.
12. Nastanak poljskog standardnog jezika opća karakteristika jezika srednjepoljskog razdoblja, najvažnije jezične promjene, strani utjecaj, rječnici, gramatike, jezik i stil tog razdoblja.
13. Novopoljsko razdoblje od XVIII. stoljeća do početka II. svjetskog rata.
14. Poljski jezik nakon 1939. Jezik ratnog razdoblja. Poljski jezik nakon rata. Poljski jezik nakon 1989. godine.
15. Suvremeni poljski jezik. Rezimiranje povijesti poljskoga jezika.